

KẾ THỪA VÀ PHÁT TRIỂN TRUYỀN THỐNG 45 NĂM

PGS.TS. Phan Quang Thế

Phó Hiệu trưởng

Trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp Thái Nguyên

45 năm về trước vào đúng ngày kỷ niệm 20 năm cách mạng tháng 8 thành công, 19 tháng 8 năm 1965, Phó Thủ tướng Nguyễn Duy Trinh đã ký quyết định thành lập Phân hiệu Đại học Bách khoa tại khu gang thép Thái Nguyên tiền thân của trường chúng ta ngày nay. Sau đó, phân hiệu Đại học Bách khoa được đổi tên thành trường Đại học Cơ Điện, trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp Việt Bắc, trường Đại học Công nghiệp Thái Nguyên và từ năm 1994 đến nay là trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp thuộc Đại học Thái Nguyên. Sau 45 năm xây dựng và trưởng thành, trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp đã không ngừng phấn đấu vươn lên để hôm nay trở thành một trong những trường Đại học có uy tín cao trong cả nước. Những thành công mà chúng ta trong sự nghiệp trồng người mà chúng ta có được ngày hôm nay là kết quả của sự kế thừa và phát triển một cách sáng tạo truyền thống của Nhà trường trong suốt 45 năm qua. Đây cũng là bài học vô giá để chúng ta cùng nhau viết tiếp những trang sử huy hoàng của trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp trong thế kỷ 21.

Trong những ngày đầu thành lập, trường Đại học Cơ Điện đã vượt qua biết bao khó khăn gian khổ dưới bom đạn của kẻ thù để đào tạo kỹ sư cơ và điện phục vụ sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Miền Bắc và chi viện cho cuộc đấu tranh giải phóng Miền Nam. Có một thời, nói đến các trường đại học mà thanh niên ngưỡng mộ là phải nhắc đến Tổng hợp (trường Đại học KHTN và XHNV Hà Nội), Bách khoa Hà Nội, Thông tin Liên lạc, Cơ Điện, Dược rồi sau đó mới đến Xây dựng, Kiến trúc, Kinh tế Quốc dân v.v. Sau ngày giải phóng hoàn toàn Miền Nam, nền kinh tế tập trung - quan liêu - bao cấp đã làm cho trường ta tưởng chừng như chững lại không phát triển được, tiếp theo 10 năm nằm ngoài quy hoạch của Đại học Thái Nguyên đã cản trở không ít quá trình phát triển của Nhà trường. Những bước chuyển mình đầu tiên của Nhà trường bắt đầu từ đầu thập kỷ đầu tiên của thế kỷ 21 và chúng ta đang đứng dậy vững vàng để như Phù Đổng để góp phần xây dựng Đại học Thái Nguyên trở thành Đại học trọng điểm của đất nước.

Trước hết nói về các thầy cô giáo thời xưa. Từ thời Đại học Cơ Điện cho đến Đại học Công nghiệp Thái Nguyên sau này các thầy cô giáo của trường ta hầu hết chỉ có trình độ đại học, số thầy cô có học vị phó tiến sĩ chỉ đếm trên đầu ngón tay, lương có giai đoạn chỉ đủ mua 10kg gạo, thế nhưng những bài giảng của các thầy cô đã làm cho nhiều sinh viên còn nhớ đến tận bây giờ. Mặc dù ngày ấy chỉ có phấn bảng nhưng cái tích cực trong dạy và học ngày đó là sự chuyên sâu trong từng học phần. Những kỷ niệm về các thầy cô còn mãi trong ký ức của sinh viên vì thầy cô không chỉ là người dạy cho sinh viên kiến thức, kỹ năng mà còn dạy chúng tôi làm người từ tấm gương của chính các thầy cô. Ở đâu có sinh viên là ở đó có các thầy cô giáo, chúng tôi thấy các thầy cô giáo bên cạnh sinh viên trong chiến dịch khắc phục hậu quả lũ lụt năm 1972 ở Miền Bắc, trên công trường đào đắp kênh mương Hồ núi Cốc, trên những trận địa mặt trận Bình Gia – Lạng Sơn, trên thảm cỏ cùng hát với sinh viên trước ngày ra trường v.v. Trong những ngày gian khổ đó các thầy cô giáo không chỉ là người thầy mà còn thực sự là những người bạn lớn của sinh viên. Ngoài công tác giảng dạy, các thầy cô rất say mê với sinh hoạt chuyên môn, dự giờ, giảng thử tại bộ môn tranh luận các vấn đề chuyên môn tới tận ngọn ngành của vấn đề.

Tiếp theo là các thầy cô giáo ngày nay. Phần lớn các thầy cô của trường ta ngày nay đều rất trẻ, phần lớn đều có trình độ từ Thạc sĩ trở lên đang tiếp tục sự nghiệp trồng người trong môi trường của nền kinh tế thị trường định hướng XHCN. Chúng ta lại phải làm việc trong điều kiện áp lực công việc cao hơn nhằm đáp ứng những yêu cầu mới của đào tạo theo Hệ thống tín chỉ với những việc làm rất mới mẻ như: viết bài giảng làm tài liệu cho sinh

viên tự học, đổi mới phương pháp dạy học, dạy lớp có quy mô lớn, hướng dẫn thảo luận, đánh giá quá trình, tham gia nghiên cứu khoa học, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và ngoại ngữ v.v. Những điều mà các thầy cô đã và đang làm phần lớn chỉ mới có trên sách vở và có những lúc tưởng chừng vượt quá cả sức trẻ vì thế để đạt được những thành công ngày hôm nay không ít trăn trở và công sức đã phải bỏ ra theo năm tháng. Tiếp tục kế thừa truyền thống “Tất cả vì sinh viên thân yêu” của các thế hệ đi trước sẽ tiếp thêm sức mạnh cho các thầy cô giáo vượt qua khó khăn để trở thành những tấm gương về đạo đức tự học và sáng tạo cho sinh viên noi theo.

Tiếp theo là nói đến sinh viên. Điều khác biệt về sinh viên của các thế hệ trước đây là họ được đào tạo tương đối toàn diện. Ở trường phổ thông họ không chỉ tập trung vào học các môn học thi đại học mà học đều tất cả các môn. Sinh viên ngày ấy tuy sống trong điều kiện vật chất rất thiếu thốn, khó khăn nhưng họ lại rất nhạy cảm và tâm hồn tràn đầy chất nhân văn. Hoàn cảnh khó khăn của chiến tranh và sau chiến tranh buộc họ phải lao động và làm việc để giúp đỡ gia đình. Nhưng chính trong khó khăn vất vả họ đã trưởng thành và có khả năng tự lập cao khi trở thành sinh viên. Ngày nay, chúng ta nói nhiều về làm việc theo nhóm nhưng thực ra trong những năm tháng chiến tranh sinh viên, học sinh của chúng ta đã học nhóm rất hiệu quả đó là: những đôi bạn điểm 8 điểm 10 ở bậc phổ thông và giúp đỡ lẫn nhau trong học tập ở ký túc xá ở bậc đại học. Qua trao đổi, thảo luận, tranh luận, người biết giảng cho người chưa biết mà những bài giảng trên lớp của các thầy cô đã được hiểu đến mức thấu đáo và sống mãi cùng thời gian. Trong thời gian chiến tranh, hơn 500 giảng viên, CBVC và sinh viên của trường ta đã lên đường cầm súng bảo vệ tổ quốc. Nhiều người trong số các thầy, các anh đã hiến dâng cả tuổi thanh xuân của mình và không bao giờ trở lại mái trường với bao ước mơ của tuổi trẻ. Số cựu sinh viên thời Đại học Cơ Điện đến nay đang công tác không còn nhiều nhưng họ đã truyền được truyền thống Cơ Điện cho các thế hệ tiếp theo. Ở hầu hết các tỉnh, thành của đất nước đều tổ chức Hội Cơ Điện, anh em có kinh nghiệm công tác giúp đỡ anh em mới vào nghề và hàng năm cứ đến ngày 6-12 họ lại tổ chức gặp gỡ để ôn lại những tháng năm đầy kỷ niệm của tuổi trẻ.

Sinh viên ngày nay đang kế thừa truyền thống học tập của sinh viên ngày xưa nhóm trong điều kiện khác hẳn trước kia. Vấn đề không chỉ dừng lại ở những bài tập không giải được hay những vấn đề mà thầy cô giảng trên lớp chưa hiểu mà họ phải tự tìm thông tin, xử lý thông tin để tự làm giàu kho tàng kiến thức của cá nhân. Thảo luận ngày nay thực chất là phát triển tới mức độ cao hơn của học nhóm trước kia. Mục tiêu của thảo luận chính là giúp cho sinh viên phương pháp để tự tìm, củng cố và phát triển kiến thức thay cho việc đón nhận những kiến thức một cách thụ động từ các thầy cô giáo như trước kia.

Đội ngũ cán bộ viên chức của trường thời nào cũng vậy. Mặc dù họ không trực tiếp tạo ra những sản phẩm về đào tạo và NCKH cho xã hội, nhưng chúng ta thử hình dung chỉ vài phút mất điện, mất nước thì tình trạng hoạt động của cả Nhà trường sẽ ra sao? Những công việc âm thầm mà các anh, các chị từ trực giảng đường, đến ký túc xá, vệ sinh môi trường, bảo vệ, thư viện và bộ phận văn phòng đã tạo môi trường cho các hoạt động về đào tạo, NCKH, CTHSSV. Phần lớn những cán bộ viên chức của chúng ta còn rất trẻ, công việc quản lý nhà nước đều rất mới mẻ đối với họ, chị em nữ lại trong thời kỳ bận rộn với việc gia đình thế nhưng họ đã rất cố gắng để hoàn thành nhiệm vụ được giao góp phần quan trọng vào sự nghiệp phát triển của Nhà trường.

Chúng ta không thể dừng lại mà phải tiếp tục tiến lên phía trước không phải chỉ vì cuộc sống ngày càng tốt hơn của hơn 600 giảng viên cán bộ viên chức mà còn vì niềm tin của những phụ huynh của gần 18.000 sinh viên đang gửi gắm tương lai của những đứa con yêu quý cho chúng ta, vì một đội ngũ cán bộ khoa học có trình độ cao cho có đủ tài - đức, năng động và sáng tạo cho sự nghiệp Công nghiệp hóa và Hiện đại hóa đất nước cũng như thương hiệu của Nhà trường.